

Funktionskontroll av ventilation, OVK

- Regelsamling OVK 2008
- Regeringsuppdrag Bättre inomhusmiljö

Nikolaj Tolstoy,
Wanda Rydholm
Boverket

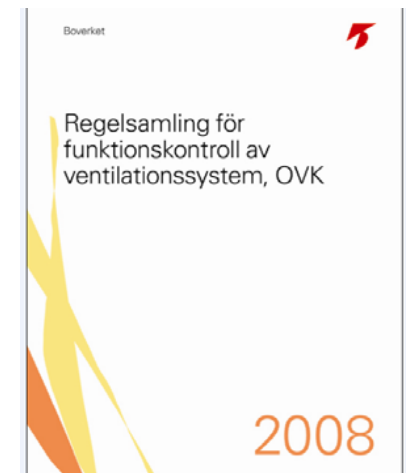
Boverkets Regelsamling OVK 2008

- Samma upplägg som Boverkets byggregler (BBR) med läsanvisningar till lag, förordning och föreskrifter

Nya allmänna råd för att öka tydligheten

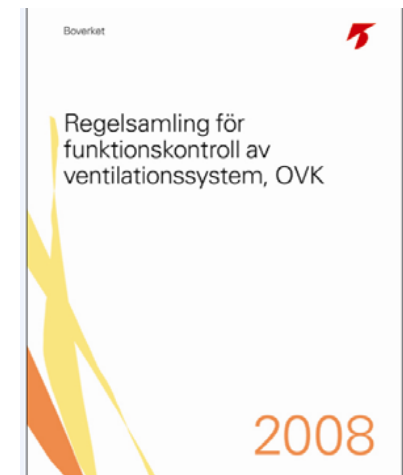
- AR 2007:1 (energi) har inarbetats

Nya allmänna råd 2008:2

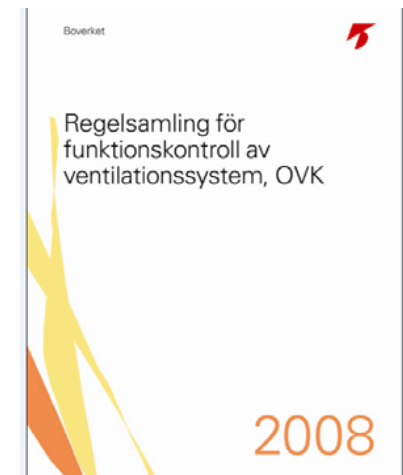
- Kompetenskrav på icke certifierade funktionskontrollanter
- Funktionskontrollens omfattning
- Om ”okulär kontroll” i första hand,
- Upprättande av protokoll och intyg
- Frågor och svar

Vem får utföra OVK?

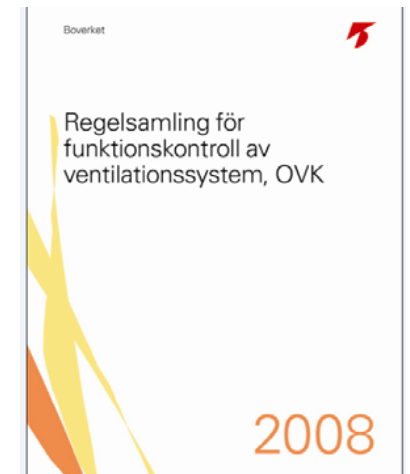
- En sakkunnig, som har godkännande av ett ackrediterat certifieringsorgan, s.k. Riksbehörighet eller en funktionskontrollant godkänd av BN för viss kontroll.
- Kommunen har inte befogenhet att lämna någon generell så kallad lokal behörighet utan befogenheten avser endast behörighet för viss kontroll.

Vad ska funktionskontrollanten göra vid upptäckta fel och brister i ventilationen?

- Funktionskontrollanten ska påtala brister i ventilationen och anteckna dessa i protokollet.

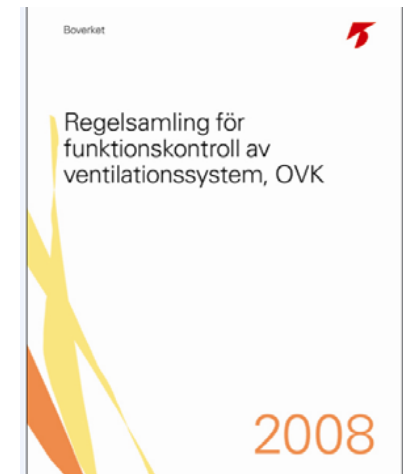
6§OVK

Möjliga energieffektiviserande åtgärder

- Optimering av luftflöden, tryck och styr- och reglerutrustning
- Funktionsförbättringar
- Drift- och verksamhetsanpassning
- Underhåll och skötsel
- Dokumentation

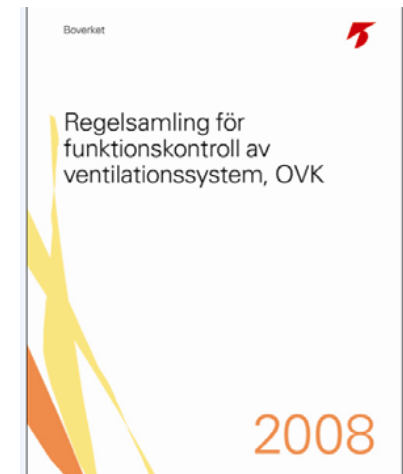
Uppgifter om luftflöden, driftstider och installerade effekter

Vad bör stå i protokollet?

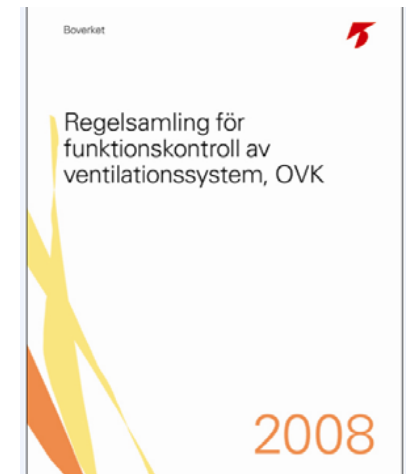
Bland annat:

- Om ventilationssystemets kapacitet inte är anpassad till den faktiska verksamheten i byggnaden bör funktionskontrollanten:
  - notera detta i protokollet och
  - upplysa byggnadsägaren om att det finns krav i annan lagstiftning, t.ex. arbetsmiljölagen och miljöbalken.

Vem skickar protokollet och vart?

- Ett exemplar av protokollet ska funktionskontrollanten lämna till byggnadens ägare och ett exemplar ska han sända till byggnadsnämnden eller motsvarande nämnd.

6§OVK och prop1990/91

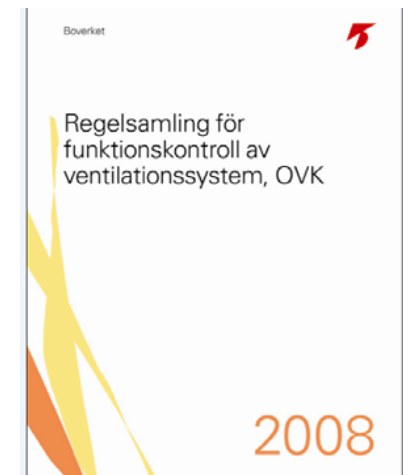
Intyg om genomförd besiktning

Allmänt råd till 7 § OVK (intyg)

Av intyget bör framgå:

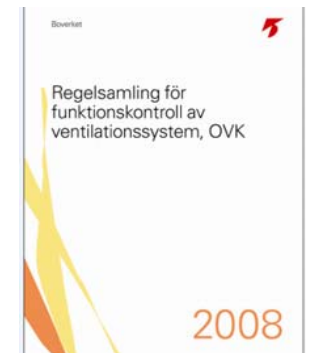
- fastighetsbeteckning och adress
- besiktningsdatum,
- funktionskontrollant,
- om kontrollen föranlett anmärkningar
- var protokollet över funktionskontrollen finns.

När ska fel och brister i ventilationen åtgärdas?

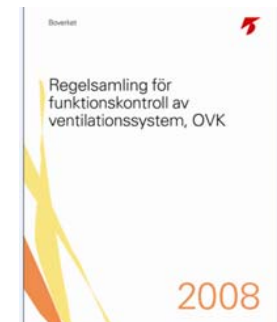
Om besiktningen föranleder anmärkningar om brister i något av de avseenden som anges i 5 § OVK ska byggnadens ägare *snarast möjligt* avhjälpa dessa.

Vem sköter tillsyn och kontroll?

- Den eller de kommunala nämnder som fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet ska övervaka att byggnadsägare fullgör sina skyldigheter när det gäller funktionskontroll av ventilationssystem.
- Om byggnadens ägare inte följer reglerna om funktionskontroll eller underlåter att avhjälpa påtalade brister, kan kommunen med stöd av bestämmelserna i 10 kap plan och bygglagen (1987:10) PBL, bl.a. förelägga ägaren att vidta åtgärder. Vid behov kan föreläggandet förenas med vite.

Regeringsuppdraget Bättre inomhusmiljö

- Uppdrag
- Bakgrund
  - ✓ Syfte med OVK
  - ✓ Undantagsförsöket
  - ✓ Befintliga register hos kommunerna
  - ✓ Skolundersökningens resultat
- Förslag

Regeringsuppdrag Bättre inomhusmiljö

- Syfte: Tillvarata alla möjligheter till att få fungerande ventilation i byggnader
- Redovisa hur ett system för kvalitetssäkring kan utformas.
- Förslag till förändring av gällande bestämmelser.
- Förslag till förtydligande bestämmelser avseende redovisning av frågor om ventilation och radon i det nationella registret enligt lagen om energideklaration för byggnader (SFS 2006:985)

Syfte med OVK

Av 15 § BVL och 1 § OVK-förordningen framgår att syftet med funktionskontroll är att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i enlighet med följande tekniska egenskapskrav i 2 § BVL:

- skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö
- energiushållning

Därutöver gällande krav i 2 § BVL:

- Byggnaders väsentliga tekniska egenskaper ska uppfyllas under en ekonomiskt rimlig livslängd
- Byggnader ska underhållas så att deras egenskaper i huvudsak bevaras. Anordningar som ventilationssystem ska hållas i stånd.

Miljömål

- Människors hälsa ska inte påverkas negativt av byggnader och deras egenskaper.
  - Samtliga byggnader där människor vistas ofta eller under längre tid har senast år 2015 en dokumenterat fungerande ventilation

OVK –undantag försök

- Bra funktion i 80% av fallen
- Inte tillräckligt med ledningssystem 9001 – ventilationssystem kunde misskötas ändå
- De som hade fungerande ventilation som var OVK-besiktigade och utan anmärkningar hade större förutsättningar att bibehålla en god funktion
- Flera goda system för att kontrollera, ta hand om felanmälningar och föreslå förbättringar finns på marknaden och användes: P-märkning, Miljöstatus mfl

Befintliga register hos kommunerna

- Boverkets enkät 2006
- Av 290 kommuner svarade 160
- 132 st hade någon typ av register
- Ca 60 st hade mer avancerat register kopplat till diariet mm

OVK i skolor

- Funktionskontroll utan anmärkningar saknas i stor utsträckning. 1/3 godtagbar ventilation enligt OVK-protokoll
- Nästan 75 procent av skolorna har så pass allvarliga problem med inneluften att det ger besvär för dem som vistas där:
  - värmeproblem,
  - problem med lukt inomhus på grund av bristande ventilation.
- Undersökningen gjordes på 130 skolor runt om i landet tillsammans med Energimyndigheten

Boverkets förslag i regeringsuppdraget Bättre inomhusmiljö

- Alternativ med ackrediterade kontrollorgan för ventilationsskötsel och kontroll – ägare och förvaltare av byggnader eller företag som har drift och skötsel av ventilationssystem
  - Kompetenskrav (samma som certifierad funktionskontrollant)
  - Kontroller
  - Tidsintervaller

Boverkets förslag forts

- Register som är kommunernas ansvar men som är likadana och kopplade till Boverkets register för energideklarationer.
- Kontroller registreras årligen av ackrediterade resp av certifierade vid OVK-kontroll/alt via kommunen för de kommuner som så vill.
- Kommunerna har registret för tillsyn och för att veta vilka som är ackrediterade och vilka som använder normala OVK-systemet.

Boverkets förslag

Ändra i föreskriften ÖVR

- Se över intervallerna för återkommande besiktning
- Se över kraven till certifierad funktionskontrollant så att lokala behöriga kan ansöka om riksbehörighet
- Gå ner till 2 st behörighetsklasser

Synpunkter ? Frågor?

